

президента США, их стратегические планы относительно внутривнутриполитической и внешнеполитической деятельности. Рассматривается влияние политических процессов в США на украинскую политическую жизнь в условиях российско-украинского кризиса.

Ключевые слова: США, президент, выборы, предвыборная программа, Украина, Россия, политика, перспективы.

Arabadzhi Y., senior lecturer of department of sociology, psychology and social and humanities, Zaporizhzhya National University, faculty of ZNU in Kryvyi Rih (Kryvyi Rih, Ukraine), E-mail: amati_yuriy@i.ua

The presidential election campaign in the US in 2012 and 2016: an attempt of comparative analysis.

Abstract. *The article deals with election programs of the candidates for the presidency of the United States, their strategic plans for domestic and foreign operations. The influence political processes in the US in Ukrainian political life in conditions of the Russian-Ukrainian crisis.*

US citizens must make a choice between two fundamentally different visions of America's role in the world: the continuation of its leadership in the world of Hillary Clinton, or return to a policy of isolation with Donald Trump.

Keywords: USA, president, election, election program, Ukraine, Russia, policy, perspective.

УДК 323.225

Груєва О. В.,

аспірант кафедри політичних наук і права
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
(Одеса, Україна), pnp_u_politolog2010@mail.ru

ІНСТАЛЯЦІЯ ЯК НОВІТНЯ ФОРМА ПОЛІТИЧНОГО АКЦІОНІЗМУ

Анотація. *Основна увага приділяється вивченню політичних інсталяцій як різновиду арт-інсталяцій. Вивчено вплив художніх акціоністських форм на громадськість. Аналізуються політичні інсталяції, створені в останні роки. Інсталяції представлені як вид політичної «зброї», «м'яка сила» протестної активності.*

Ключові слова: політична інсталяція, політичний акціонізм, постмодерн.

У сучасному політичному процесі у добу постмодерну відбувається стрімка модифікація форм вираження політичних ідей. Вони дедалі частіше доповнюються сучасними художніми практиками, які об'єднані назвою «політичний акціонізм». Серед практик політичного акціонізму – перформанси, гепенінги, стріт-арт, флеш-моб та ін. Вони є радикальним «вторгненням» мистецтва у реальність, у т. ч. й політичну.

Однією з найвиразніших акціоністських практик ми вважаємо інсталяцію (англ. *to install* – встановлювати, розміщувати, монтувати). Інсталяція – це «просторова композиція, побудована чи зібрана (змонтована) з найрізноманітніших матеріалів і форм як створених художником, так і взятих у готовому вигляді (предметів домашнього побуту, промислових приладів чи конструкцій, одягу, іграшок, природних об'єктів, фрагментів текстової і візуальної інформації тощо)» [12, с. 228]. Вступаючи в неординарні комбінації, представлені в інсталяції речі звільняються від своєї утилітарності і набувають символічної функції: «зміна контекстів створює смислові трансформації, гру значень» [4]. Незважаючи на уже підмічені практикою особливості політичної інсталяції, вона не була об'єктом політологічного аналізу. Перші кроки у її концептуалізації зробили Н. Мусієнко, К. Станіславська, Н. Хома, але цілісного аналізу політичної проведено у вітчизняній науці не було.

Політична інсталяція – «форма сучасного мистецтва, просторова композиція, яка спрямована на зміну сприйняття людиною політичного простору. Політична інсталяція є постановочною мізансценою, яка створюються тимчасово у форматі малюнків, предметів, звуку та под.» [14, с. 151–152]. Мистецтвознавець

О. Островська-Люта називає політичні інсталяції «політичними технологіями естетичного жесту» [11]. Українська політолог Н. Хома вказує, що, «на відміну від традиційної художньої інсталяції, політична інсталяція практично не виставляється у музеях, а на відкритому публічному просторі» [15, с. 303].

Метою інсталяцій є створення особливого художньо-смыслового контексту, до якого її оглядач втягується не лише як глядач, а й як учасник, співторець видовишно-ігрового комунікаційного поля. Сучасну інсталяцію в усій різноманітності її видів можна визнати мистецько-видовишною формою, з одного боку, і політичною маніфестацією – з іншого. Найкращі політичні інсталяції завжди виглядають як спроба створення іншої, відмінної від повсякденної політичної реальності.

Політична інсталяція – прояв опозиційності її творця, його своєрідний протест проти дійсності, вияв ним у візуалізованій художній формі власної громадянської позиції. Зауважимо, що у ролі митця саме політичній інсталяції, яка акцентує на донесенні політичного змісту, а не спрямована на високохудожність форми, виступають не лише митці, а зазвичай небайдужа громадськість, яку надихає на самовираження якась гостра проблема (порушення прав людини, збройні дії, брудні виборчі «ігри» і под.).

Аналізуючи політичні інсталяції, одразу можемо виокремити щонайменше три групи конструкцій: 1) створені немистецьким протестним суспільством, колективною творчістю учасників подій (наприклад, під час революцій); вони не вирізняються художніми техніками, але несуть колосальну протестну енергетику; 2) створені митцями-професіоналами під час певних подій як їх громадянська реакція; 3) ті, які стали відгомонам постфактум митців на події, тобто своєрідне художнє переосмислення буремних подій та їх інтерпретація через світобачення митця. Перші дві групи інсталяції, так би мовити «вулична народна творчість», своїм експозиційним майданчиком зазвичай мають відкритий простір, натомість третя – може мати як вуличний, так і формат виставкових залів.

Найчастіше політична інсталяція є миттєвою реакцією на резонансну подію. Наприклад, 15 грудня 2016 року під посольством Російської Федерації у Києві було проведено акцію-інсталяцію «Злочин Путіна у Сирії». Під час неї люди клеїли на паркан відомства світлини зі зображеннями зруйнованого міста Алеппо та жертв бомбардувань. Інсталяція представлена як викладені на білому полотні уламки дитячих іграшок, облитих червоною фарбою (іграшки – в пам'ять про загиблих дітей, які не встигли ними награтися). Так у українці нагадували про дітей Сирії, загиблих від російських авіаударів [3].

Розглянемо кілька прикладів революційних інсталяцій на прикладі вітчизняних і зарубіжних акцій протесту.

Під час Помаранчевої революції інсталяції мали поодинокий характер, практично не надаючи матеріалу для аналізу. Основна їх кількість на тему революції-2004 була створена не на Майдані, а вже після нього. Наприклад, у 2006 році у залах Інституту сучасного українського мистецтва (Чикаго) були демонстровані інсталяції представників групи «Революційно-Експериментальний Простір» («РЕ.П»), зокрема: інсталяція «Натовп» (О. Семенов) – поспішно скручені ізоляційною стрічкою брудні матраци з Майдану, метафора народного стовпотворіння; 2) абстрактна інсталяція «Перемога» (А. Білозеров) як певний натяк на умовність перемоги, коли через рік після революції, довіра до руху прихильників Президента розділилася на «ТАК!» і вже «НЕ ТАК!» [16].

Натомість велику кількість інсталяцій було створено у дні Революції Гідності. Євромайдан був наповнений інсталяціями; художник О. Курмаз навіть назвав сам Майдан «тотальною інсталяцією». Головним символом і центральною інсталяцією Майдану стала Євроялінка («Йолка») – вкрита різноманітними плакатами величезна конструкція для новорічної ялинки. Плакати на ній мінялись і доповню-

валися залежності від ситуації. У серпні 2014 року знамениту Євроялинку було передано до Музею Майдану, який провів опис і атрибуцію кожного з елементів цієї унікальної інсталяції [9, с. 159–160].

Окрім ялинкового каркасу інсталяціями, фактично, були і барикади Майдану – вони створювали його особливий контекст. Барикади-інсталяції швидко еволюціонували від невеликих символічних загороджень, які дійсно мали вигляд арт-інсталяцій, до серйозних укріплень, часто створених із льоду та снігу. Так, на розі вулиць Інститутської та Хрещатика, неподалік від барикади «Львівська брама» протестувальники склали дощечки з назвами різних міст і сіл, районів столиці. В результаті дуже швидко з'явилась постійно зростаюча конструкція, що увиразнила єдність України. Н. Мусієнко назвала «географічною інсталяцією» [9, с. 160]. Були деякі дощечки за назвами закордонних міст, але в основному ця інсталяція була захоплюючою мандрівкою Україною.

Жива творчість громади у Новорічну ніч-2014 найвиразніше проявилася у політичній інсталяції «Клітка», яка імітувала громадський суд над В. Януковичем, у якій кожен міг надягнути мантію та винести вирок. Конструкцію розмістили на розі вулиць Хрещатик і Б. Хмельницького. У клітці розташовувалась лялька, що зображала В. Януковича, а поруч із нею стояв стіл із трьома стільцями для суддів. На клітці англійською було написано «Янукович – убивця». Всі охочі могли сісти на ці стільці і в якості суддів винести свій вирок обвинуваченому в клітці. Також на Європейській площі була зроблена інсталяція у формі груші для биття з портретом колишнього очільника країни [9, с. 160].

Митець Є. Коноп'є свою інсталяцію «Мішені» (корпуси людей-мішеней, візуалізованих як преса, медики чи громадяни-патріоти) на майданівських барикадах називає «провокаційною». Журналісти та медики, перебуваючи в зоні ведення вуличних боїв, одягають помаранчеві, червоні жилети – цим вони сигналізують про свою присутність і показують, що є нейтральною стороною. Причиною появи такої інсталяції було те, що у неспокійні миті становлення України, люди, позначені написом «преса» або хрестом на яскравій жилетці, ставали легкими мішенями. Митець задавав питання: хто ці люди, які цілять по беззбройних і беззахисних? що означає постріл у журналіста? за що бити лікаря чи медика-волонтера? чому звичайна людина з українською символікою на одязі стає мішенню для міліції та «тітушок»? Інсталяція була встановлена поблизу барикади, що на розі вулиць Грушевського та Хрещатик, протрималася добу, а через тиждень відновлена на розі Хрещатика і вулиці Інститутської. Потім інсталяцію було переміщено до «Мистецького барбакану». Автор Є. Коноп'є так описує створення інсталяції: «Ї я створив після появи перших жертв – після січневих подій, коли почали стріляти не лише в людей, які мали певну «зброю» (фактично каміння, «коктейлі Молотова») і палиці є зброєю, що б там не казали), а й у беззбройних, у людей, які ходили з жовто-синіми стрічками, які були позначені як преса, волонтери-медики (представники преси тоді ходили у помаранчевих жилетах з написом «Преса», а медики – у червоних з білими хрестами). Це враження у мене трансформувалось у таку картинку: спецназівці-стрілки, умовно кажучи, на тренуванні на полігоні стріляють по мішенях, на які начеплені такі жилетки. Це я так собі уявив. Я просто був вражений тим, як силовики легко стріляли у людей. І трьох персонажів – людину зі стрічкою, журналіста і медика – я уявив у вигляді мішеней на полігоні, де тренувалися оці загоны стрілецькі» [8, с. 124].

Для виготовлення інсталяцій використовують найнесподіваніші матеріали, фактично будь-який матеріал може слугувати для монтажу інсталяції. Покажемо це на двох прикладах – бруківці та сірниках:

– як відомо, у дні Революції Гідності бруківка була одним зі засобів не лише боротьби, але й спілкування на Майдані. Митці з Луцька (І. Кус, К. Арутюнян) використали її у інсталяції «Прохання дотримуватись тиші» [5], представлений

у березні 2014 року. У концепції роботи використано дві фрази – «мовчання спричиняє насильство» та «насильство спричиняє мовчання», які пов'язані між собою зворотнім зв'язком. Бруківкою було викладено текст азбукою Морзе. За певних обставин, коли людина опиняється на площі, викладеній бруківкою, вона стоїть на азбуці Морзе, яка доносить певну інформацію – бруківка теж може говорити;

– сірники використовуються для вогняних інсталяцій. Лівансько-французький художник А. Шеррі використав цей матеріал у інсталяції «Le Pyroman», присвяченій політичному протесту у формі самоспалення [18]. Поштовхом до створення інсталяції був акт самоспалення тунізійця М. Буазізі, радикальний протестний учинок котрого став однією з причин революції в Тунісі, а згодом – і усієї Арабської Весни. Вогняна інсталяція «Le Pyroman» від А. Шеррі представляла собою надпис французькою «Я – не піроман'як!» із кількох сотень сірників. Процес демонстрації інсталяції полягав у підпаленні сірників, котрі згоріли за кілька хвилин (як і М. Буазізі, якого вважають символом опору в арабському світі).

Інсталяції, особливо революційні, створюються з особливою бунтарською пристрастю. Наприклад, 75-денна гонконгська «Парасолькова Революція» («The Umbrella Revolution») 2014 року була суцільною інсталяцією з різнокольорових яскравих парасольок, які мали насамперед не політичний чи мистецький контекст, а захищали демонстрантів від перцевого аерозолі та сльозогінного газу. Велика демократична парасоля в три метри заввишки упродовж місяця стояла біля входу до Дому уряду. Інсталяція «Яйця та висока стіна» («Little something») [13] із яєць увиразнювала силу гонконгських протестувальників: 50 яєць укладені у «трикутник Паскаля» стояли на одній стороні підвищення, а навпроти – дві цегляні «стіни», які блокують рух яєць. «Яйця» – це гонконгці, які вимагають справжнього виборчого права, а їм протистоять дві «стіни», тобто уряд і китайський режим. Кожне «яйце» (прихильник демократії) поодиноці є уразливе та тендітне, але разом вони можуть подолати «високу стіну» пекінського небажання провести демократичні та конституційно гарантовані реформи.

Виявляючи свій протест проти асоціальних явищ автори інсталяцій не надто переймаються етичністю лексики та зображення при виборі назв своїх інсталяційних політичних маніфестів, часто вдаються до надмірного натуралізму. Наприклад, триметрова арт-інсталяція «Корупційна дупа» (автор – В. Гонтар) [2], виставлена активістами «Центру протидії корупції» біля будівлі українського парламенту 14 жовтня 2014 року, в день розгляду антикорупційних законопроектів. Мабуть, так втілюється властиве для постмодерну використання потенціалу тілесності, нове прочитання тіла як символу. Політичні інсталяції є типово постмодерною акцією, а саме постмодерн «радикально переосмислює тілесність в напрямі семіотизації» [7, с. 70].

Політичні інсталяції є формою збереження, підтримки колективної пам'яті, яка спрямована на реконструкцію минулого у сучасному, наприклад:

– інсталяція «Мінімальний монумент», створена з 5 тис. льодових фігурок людей, була встановлена 2 серпня 2014 року на сходинках площі Чемберлена у Бірмінгемі у пам'ять про жертви Першої світової війни [19]. Фігури сидячих людей майже однакові: відсторонений і сумний характер пози, злегка сутулі спина, опущені плечі та голова. Символіка льоду як матеріалу виготовлення інсталяції, пов'язана з крихкістю та недовговічністю, переходом із одного стану в інший. Ще один символізм убачається в тому, що лід був присутній у культурній атрибутиці Пекла у Данте (крижане озеро Коцит). Інсталяція не статична: льодові фігури на літньому сонці швидко танули, деформувалися, падали і, перетворюючись на воду, зовсім зникали [10, с. 59]. Втрата, крихкість людського життя, фізичне зникнення величезної кількості людей, що стали жертвами Першої світової – такий значеннєвий сенс цього візуального образу. Інсталяція апелювала до пам'яті про

жертви Першої світової війни;

– біля лондонського Тауера була виставлена ще одна відома інсталяція – «Кров залила землі та моря» («Blood Swept Lands and Seas of Red» – перший рядок вірша безіменного солдата). Інсталяцію утворено з 888 246 керамічних червоних маків, за кількістю британських солдатів і офіцерів, а також вихідців із домініонів і колоній, усіх комбатантів, які загинули або померли у 1914–1921 роках [20]. За задумом авторів (П. Каммінс, Т. Пайпер), кожна квітка символізував смерть однієї людини. Червоні маки, «вилитоючись» з вікна вежі Тауера та заповнюючи рів навколо, створювали вражаюче видовище гігантського кривавого потоку. Остання, 888 246-а за рахунком квітка, була викладена 11 листопада 2014 року – у такий день 1918 року було підписано Комп'єнське перемир'я, яке завершило бої Першої світової війни. Дослідження цієї інсталяції дозволяє вбачати у ній звернення до феномена «ціни війни» [10, с. 60]; саме у його розкритті полягає значеннєвий сенс цього візуального об'єкта, який відображає масштаби історичної катастрофи;

– у день пам'яті жертв Голокосту (27 січня 2016 року) в Одесі біля єврейського центру «Beit Grand» розмістили інсталяцію-нагадування про Голокост [1]. Як матеріал використано біле взуття та червоні нитки, схематичне зображення фашистських концтаборів для євреїв, аудіозаписи з концтаборів. За задумом автора (О. Шкурат), арт-об'єкт покликаний передати трагізм кожного ув'язненого в концтаборах. Червоні нитки, що зв'язують зірку Давида та взуття, пофарбоване в білий колір, покликані були показати, що потенціал побачити своїх нащадків був у кожного загиблого, але люди, утримувані в таборах втратили можливість продовжити свій рід.

Одним із актуальних напрямків політики пам'яті в Україні є декомунізація, тема якої породжує різноманітні творчі реакції-інсталяції. Наприклад:

– у липні 2016 року на місці колишнього пам'ятника Леніну в Києві була розміщена тимчасова інсталяція мексиканської мисткині С. Гутьєррес «Населяючи тіні» [6]. Інсталяція пропонувала бажаним піднятися сходами на постамент пам'ятника Леніну. Щоб розміркувати про минуле, потрібно «оселитися» в його тінях, самим стати новими рухливими скульптурами і таким чином відкрити новий горизонт. Інсталяція підіймає проблеми ідентичності, нав'язаної пам'яті та поразки політичної системи;

– у листопаді 2016 року в Києві на цьому ж місці була представлена інсталяція іранського митця М. Бакші «Безкінечне святкування» [17]. У центрі композиції три постаті: Ленін червоного кольору, поп-співачка Мадонна – жовтого й зеленого – Діва Марія. Кольори світлофору – напрями руху в майбутнє: червоний – заборонено, інші два – можливі вектори розвитку суспільства. Інсталяція мала на меті започаткувати суспільний діалог щодо майбутнього пам'ятників, які демонтуються відповідно до Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» (2015). В основі інсталяції лежить алюзія на світлофор, де червоний – це образ Леніна та небажаність повернення в минуле, жовтий символізує співачку Мадонну, яка символізує цінності капіталістичного суспільства, а зелений – Діва Марія як втілення духовності.

Вивчення сучасних політичних інсталяцій засвідчує, що у цій мистецькій формі якнайкраще втілюються характеристики постмодернізму, які передбачають злиття мистецтва та життя; сучасне мистецтво активно включило в свою сферу освоєння політичного. Політична дія у постмодерній реальності фрагментарна, провокативна, в її основі – гра, а політична інсталяція є формою вираження цієї гри. Постмодерне мистецтво дедалі виразніше виступає інструментом політичної соціалізації, утверджує політичне в силу об'єктивного обґрунтування тих чи ін. знань, норм, правил, ідей. Сучасна політика поступово витісняється набором політичних інсталяцій, постановочних мізансцен, грань між мистецт-

вом і дійсністю стирається. Художня діяльність і практики в контексті сучасного мистецтва виявилися генератором багатьох політичних постмодерністських ідей, стали формою кодування, трансляції та маніфестації цих ідей. Гра є активною частиною повсякденного життя; політика дедалі інтенсивніше розширює видовищу практику. Межа між ігровими формами політики і звичайним життям досить умовна. Сьогодні чимало реальних подій театралізується, бодай для того, щоб вони могли потрапити в новини, у т.ч. й у формі політичних інсталяцій. Як форма політичного акціонізму, політична інсталяція міцно укорінюється як форма соціального протесту в Україні художніми засобами.

За допомогою інсталяції формуються візуальні та вербальні орієнтири для досягнення політичної мети, транслуються ідеї, вимоги протестувальників. Сучасна інсталяція є своєрідним видом політичної «зброї», «м'якою силою» протестної активності. Вона – беззахисна перед репресивними режимами, які протівлячись змінам, ламають такі крихкі та беззахисні конструкції, якими їх автори артикулювали політичні інтереси протестувальників. У вуличному мистецтві завжди є ризик недовготривалості «життя» інсталяції. У цьому проявляється сила та водночас слабкість інсталяції як виразника політичних ідей, технології привернення уваги до важливої суспільно-політичної теми.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. В Одесі в день пам'яті Голокосту відкрили інсталяцію з десятків білих черевиків – URL: http://dt.ua/UKRAINE/v-odesi-v-den-pam-yati-golokostu-vidkrili-instalyaciyu-z-desyatkiv-bilih-cherevikiv-197968_.html (Дата звернення 27.12.2016)
2. Ганкевич Р. Під Верховною Радою виставлять 3-метрову «Корупційну дупу». – URL: http://zaxid.net/news/showNews.do?pid_verhovnoyu_radoyu_vistavlyat_3metrovu_korupsiynu_dupu&objectId=1325978 (Дата звернення 27.12.2016)
3. «Злочини Путіна в Сирії»: під посольством РФ у Києві активісти створили моторошну інсталяцію. – URL: <http://www.5.ua/suspilstvo/instaliatsiia-z-ulamkiv-lialokta-shtuchoi-krovi-pid-posolstvom-rf-aktyvisty-vlashtuvaly-aktsiiu-zlochynu-putina-v-syrii-133771.html> (Дата звернення 27.12.2016)
4. Інсталяція // Медианциклопедия ИЗО. – URL: <http://visaginat.nm.ru/POST/instal.htm> (Дата звернення 27.12.2016)
5. Інсталяція в Луцьку: бруківка «перекочувала» з Майдану до митців. – URL: <http://www.volynpost.com/news/29052-instaliatsiia-u-lucku-brukivka-perekochuvala-z-majdanu-domytciv-foto> (Дата звернення 27.12.2016)
6. Інсталяція Синтії Гутьєррес на місці пам'ятника Леніну. – URL: <http://izolyatsia.org/ua/project/social-contract/inhabiting-shadows-post-release/> (Дата звернення 27.12.2016)
7. Луценко А. В. Філософія постмодернізму як стратегія досягнення тілесності // Науковий вісник НУБіП України, Сер.: «Гуманітарні студії», 2014, № 203, С. 68–75.
8. Майдан від першої особи. Мистецтво на барикадах / упоряд. Т. Ковтунович, Т. Привалко; Укр. ін-т нац. пам'яті. – Вип. 2. – К.: К.І.С., 2016. – 304 с.
9. Мусієнко Н. Мистецтво Майдану: Дослідження з соціокультурної антропології // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія, 2014, Вип. 10, С. 155–192.
10. Оболонкова М. А. Сто лет спустя: визуальные репрезентации культурной памяти о Первой мировой войне в коммеморативных практиках Великобритании // Вестник Балтийского федерального университета им. И. Канта. – Сер.: «Гуманитарные и общественные науки», 2016, № 1, С. 58–64.
11. Островська-Люта О. Політичні технології естетичного жесту. – URL: <https://krytyka.com/ua/articles/politychni-tekhnohiiyi-estetychnoho-zhestu> (Дата звернення 27.12.2016)
12. Станіславська К. І. Інсталяція як візуально-видовищна форма сучасного образотворчого мистецтва // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. праць. – Вип. XXIV. – К.: Міленіум, 2010. – С. 228–236.
13. Стена из яиц олицетворяет силу единства протестующих Гонконга. – URL: <http://www.epochtimes.ru/stena-iz-yaits-olitsetyvoryaet-silu-edinstva-protestyuyushhih-gonkongga-98951044/> (Дата звернення 27.12.2016)
14. Хома Н. Інсталяція політична // Новітня політична лексика (неологізми, оказіоналізми та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за

заг. ред. Н. М. Хоми. – Львів : Новий Світ-2000, 2015. – 492 с.

15. Хома Н. Інсталяція політична // Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: [Л. М. Герасіна В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін.]; за ред. М. П. Требіна. – Харків : Право, 2015. – 816 с.

16. Шапіро О. Помаранчева революція на експорт // День, 2006, 23 лют.

17. Як інсталяція об'єднала Леніна, Мадонну та Діву Марію в Центрі Києва. – URL: <http://lwin.club/2016/11/08/yak-instalyatsiya-obyednala-lenina-madonnu-ta-divu-mariyu-v-tsentri-kyueva/> (Дата звернення 27.12.2016)

18. Le Ryugomane – огненная инсталляция от Али Шерри. – URL: <http://www.kulturologia.ru/files/200712/16853/> (Дата обращения 27.12.2016)

19. Lloyd M. Watch: 5,000 ice sculptures placed on city steps in moving World War 1 commemoration. – URL: <http://www.birminghammail.co.uk/news/midlandsnews/minimum-monument-ww1-ice-exhibition-7553505> (Accessed 27.12.2016)

20. Tower of London Remembers. – URL: <http://www.hrp.org.uk/tower-of-london/history-and-stories/tower-of-london-remembers/> (Accessed 27.12.2016)

REFERENCES:

1. V Odesi v den pamiaty Holokostu vidkryly instaliatsiiu z desiatkiv bilykh cherevykiv [In Odessa on the day of remembrance of the Holocaust presented an installation of dozens of white shoes] – URL: http://dt.ua/UKRAINE/v-odesi-v-den-pam-yati-golokostu-vidkryli-instalyaciyu-z-desyatktiv-bilih-cherevikiv-197968_.html (Accessed 27.12.2016)

2. Hankevych R. Pid Verkhovnoiu Radoiu vystavliat 3-metrovu «Korupsiinu dupu» [Under the Verkhovna Rada will exhibit a 3-meter «Corrupt ass.».]. – URL: http://zaxid.net/news/showNews.do?pid_verhovnoyu_radoiu_vystavlyat_3metrovu_korupsiynu_dupu&objectId=1325978 (Accessed 27.12.2016)

3. «Zlochyny Putina v Syrii»: pid posolstvom RF u Kyievi aktyvisty stvoryly motoroshnu instaliatsiiu [«Putin's crimes in Syria»: under the Russian Embassy in Kiev, the activists created a terrible installation]. – URL: <http://www.5.ua/suspilstvo/instaliatsiia-z-ulamkiv-lialok-ta-shtuchoi-krovi-pid-posolstvom-rf-aktyvisty-vlashtuvaly-aktsiui-zlochyny-putina-v-syrii-133771.html> (Accessed 27.12.2016)

4. Instalyatsiya [Installation] // Mediaentsiklopediya IZO. – URL: <http://visaginat.nm.ru/POST/instal.htm> (Accessed 27.12.2016)

5. Instaliatsiia v Lutsku: brukivka «perekochuvala» z Maidanu do myttsiv [Installation in luck: the pavement «migrated» from the Maidan to the artists]. – URL: www.volynpost.com/news/29052-instaliatsiia-u-lucku-brukivka-perekochuvala-z-majdanu-do-myttsiv-foto (Accessed 27.12.2016)

6. Instaliatsiia Syntii Gutierres na misti pamiatnyka Leninu [Installing Cynthia Utr on the site of the monument to Lenin]. – URL: <http://izolyatsia.org/ua/project/social-contract/inhabiting-shadows-post-release/> (Accessed 27.12.2016)

7. Lutsenko A. V. Filosofiia postmodernizmu yak stratehiia osiahnennia tilesnosti [Philosophy of post-modernism as a strategy of cognition of corporeality] // Naukovyi visnyk NUBiP Ukrainy, Ser.: «Humanitarni studii», 2014, № 203, С. 68–75.

8. Maidan vid pershoi osoby. Mystetstvo na barykadakh [The Maidan from the first person. Art on the barricades] / uporiad. T. Kovtunovych, T. Pryvalko; Ukr. in-t nats. pamiaty. – Vyp. 2. – К. : K.I.S., 2016. – 304 s.

9. Musiienko N. Mystetstvo Maidanu: Doslidzhennia z sotsiokulturnoi antropologii [The art of independence: Studies in social and cultural anthropology] // MIST: Mystetstvo, istoriia, suchasnist, teoriia, 2014, Vyp. 10, S. 155–192.

10. Obolonkova M. A. Sto let spustya: vizual'nye reprezentatsii kul'turnoy pamyati o Pervoy mirovoy voyne v kommemorativnykh praktikakh Velikobritanii [One Hundred years later: visual representation of the cultural memory of the First world war commemorative practices in the UK] // Vestnik Baltiyskogo federal'nogo universiteta im. I. Kanta. – Ser. : «Gumanitarnye i obshchestvennye nauki», 2016, № 1, S. 58–64.

11. Ostrovska-Liuta O. Politychni tekhnologii estetychnoho zhestu [Political technologies of the aesthetic gesture]. – URL: <https://krytyka.com/ua/articles/politychni-tekhnolohiyi-estetychnoho-zhestu> (Accessed 27.12.2016)

12. Stanislavska K. I. Instaliatsiia yak vizualno-vydovyschna forma suchasnoho obrazotvorchoho mystetstva [Stanislavsky K. I. Installation as a visually spectacular form of modern art] // Aktualni problemy istorii, teorii ta praktyky khudozhnoi kultury : zb. nauk. prats.

– Вуп. KhKhIV. – К. : Milenium, 2010. – S. 228–236.

13. Stena iz yaits olitsetvoryaet silu edinstva protestuyushchikh Gonkonga [The wall of the egg represents the strength of unity of the protesters of Hong Kong]. – URL: www.epochtimes.ru/stena-iz-yaits-olitsetvoryaet-silu-edinstva-protestuyushchikh-gonkonga-98951044/ (Accessed 27.12.2016)

14. Khoma N. Instaliatsiia politychna [Political Installing] // Novitnia politychna leksyka (neolohizmy, okazionalizmy ta inshi novotvory) / [I. Ya. Vdovychyn, L. Ya. Uhryn, H. V. Shypunov ta in.]; za zah. red. N. M. Khomy. – Lviv : Novyi Svit-2000, 2015. – 492 s.

15. Khoma N. Instaliatsiia politychna [Political Installing] // Politolohichnyi entsyklopedychnyi slovnyk / ukklad.: [L. M. Herasina V. L. Pohribna, I. O. Polishchuk ta in.]; za red. M. P. Trebina. – Kharkiv : Pravo, 2015. – 816 s.

16. Shapiro O. Pomarancheva revoliutsiia na eksport [Orange revolution for export] // Den, 2006, 23 liut.

17. Yak instaliatsiia obiednala Lenina, Madonnu ta Divu Mariiu v Tsentri Kyieva [Installation is joined Lenin, Madonna and the virgin Mary in the Center of Kiev]. – URL: <http://lwin.club/2016/11/08/yak-instalyatsiya-obyednala-lenina-madonnu-ta-divu-mariyu-v-tsentri-kyieva/> (Accessed 27.12.2016)

18. Le Pyromane – ognennaya installyatsiya ot Ali Sherri [Le Pyromane – fire installation here Ali sherry]. – URL: <http://www.kulturologia.ru/blogs/200712/16853/> (Accessed 27.12.2016)

19. Lloyd M. Watch: 5,000 ice sculptures placed on city steps in moving World War 1 commemoration. – URL: <http://www.birminghammail.co.uk/news/midlandsnews/minimum-monument-ww1-ice-exhibition-7553505> (Accessed 27.12.2016)

20. Tower of London Remembers. – URL: <http://www.hrp.org.uk/tower-of-london/history-and-stories/tower-of-london-remembers/> (Accessed 27.12.2016)

Груева А. В., аспирант кафедры политических наук и права Государственного заведения «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского (Одесса, Украина), E-mail: pnp_u_politolog2010@mail.ru

Инсталляция как новейшая форма политического акционизма.

Аннотация. Уделяется внимание изучению политических инсталляций как разновидности арт-инсталляций. Изучено влияние художественных акционистских форм на общественность. Анализируются политические инсталляции, созданные в последние годы. Инсталляции представлены как вид политического «оружия», «мягкая сила» протестной активности.

Ключевые слова: политическая инсталляция, политический акционизм, постмодернизм.

Hruieva O., postgraduate student of the Political Science and Law Department of State Institution «South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky» (Odessa, Ukraine), E-mail: pnp_u_politolog2010@mail.ru

Installing as newest form of political actionism.

Abstract. The focus is on the study of political install a variety of art installations. The influence of art forms Actionism the public. Analyzes the political installations, created in recent years. Installation viewed as a kind of political “weapon”, “soft power” protest activity.

The study of modern political installations shows that this art form embodied the best characteristics of postmodernism, which involve merging art and politics. Contemporary art is actively involved in its development the political sphere. The political effect of postmodern fragmented reality, provocative in its core – the game, and the political form of expression is the installation of the game. Postmodern art more clearly an instrument of political socialization, asserting political ideas. As a form of political actionism, political install firmly rooted as a form of social protest in Ukraine artistic means.

With the installation generated visual and verbal guidance to achieve political goals, broadcast ideas, requirements protesters. The current installation is a unique kind of political “weapon” protest activity. It is vulnerable to repressive regimes contrary change, break these fragile and vulnerable structures, which the authors articulate political interests protesters. In street art is always a risk nedovhochasnosti “life” installation. This is shown both strength and weakness installation as an expression of political ideas, technologies of drawing attention to important social and political issues.

Keywords: political installing, political actionism, postmodernism.